

Digitaliseringsudvalg

14. februar 2023

TID: Fredag den 3. februar kl. 11-14**STED:** Danmarks Biblioteksforening, Farvergade 27, 2, København**Medlemmer:**

Mette Landtved-Holm (V) Nordfyn

Susanne Damsgaard (O) Gladsaxe

Niclas Fick (Ø) Bornholm

Kristian Stride (A) Silkeborg

Anni Bagge Jensen, Langeland

Tine Segel, Forbundet Kultur og Information

Lars Mikael Lerche, Norddjurs

Afbud:

Maren Ottar Hessner (B) Roskilde

Susanne Gilling, Aarhus

Fra Danmarks Biblioteksforening:

Michel Steen-Hansen (sekretær)

Gæster

Simon Rosenstand

Tidsplan	Sager
11.00	Godkendelse af dagsorden 1
11.05	Dannelse, læring og digitalisering..... 2
12.15	FROKOST 3
12.45	De sociale medier og bibliotekernes formidling 3
13.15	Digitaliseringsudvalgets fremtidige fokus..... 4
13.45	Fremtidige møder og temaer..... 5
14.00	Tak for i dag

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

SagsfremstillingGodkendelse af dagsorden og [referat af møde den 5. oktober 2022.](#)Se mere om udvalget og arbejdet [HER.](#)

Indstilling

Godkendes.

Afgørelse

Tiltrådt.

2. Dannelse, læring og digitalisering

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i Danmarks Biblioteksforenings projekt [FakeNewsLab.dk](https://fake-news-lab.dk) har vi valgt at skabe en tværgående dagsorden med inddragelse af både Lærings- og Digitaliseringsudvalget.

Her vil projektleder Simon Rosenstand først præsentere projektet [FakeNewsLab.dk](https://fake-news-lab.dk), der er en ny, digital undervisningsplatform til udskolingen og ungdomsuddannelserne med fokus på netop det digitale.

Herefter lægger Simon op til en drøftelse af, hvordan vi får koblingen mellem dannelse og digitalisering højere op på den faglige og politiske dagsorden. Debatten tager bl.a. afsæt i spørgsmålene:

Hvordan sætter vi den nationale udfordring med de unges dannelse og digitalisering ind i den rette tværgående sammenhæng? Hvad skal der til for at skabe et større strategisk fokus på området? Hvilket konkret afsæt kan arbejdet med dannelse og digitalisering tage?

Endelig skal vi drøfte, om Danmarks Biblioteksforening skal arbejde med feltet i en tværgående, national kontekst. Det kunne fx komme til udtryk i en dialog med de relevante ministerier om mere koordinering af og økonomiske incitamenter til fremtidige lokale samarbejder.

Indstilling

Sagens drøftes med henblik på at skabe en fælles proces, der kan skabe en fælles dannelsesindsats på tværs af Lærings- og Digitaliseringsudvalgene.

Der kan evt. nedsættes en arbejdsgruppe med medlemmer fra begge udvalg.

Afgørelse

Se oplæg fra Simon Rosenstand [HER](#).

På mødet var en livlig debat om projektets videre udvikling og fremtidige finansiering. Der arbejdes på et oplæg til udvalget med idéer, som tages op på et kommende møde. Herunder arbejdes der på en beskrivelse af fællesnævnerne med DB's Læringsudvalg.

Idéer til temaer kan være det "nye fag" i folkeskolen: Teknologiforståelse; partnerskaber med uddannelsessektoren og deres organisationer; og inddragelse af ungdomsskolerne og andre folkeoplysningsindsatser.

Der arbejdes med idéer til et fælles oplæg/arrangement/debat/konference med de udfordringer, der beskrives, med deltagelse af DB's udvalg og evt. andre partnere. Et sted for en sådan konference kunne være Bogforum i Bellacentret.

Man kunne også tænke dagsordenen ind i Læringsdage i København/Aarhus i skoleregion.

Der er elementer, som også taler ind i udvalgets tidligere drøftelser om en National Handlingsplan for Digital Dannelse.

Punktet tages op på næste møde.

FROKOST

3. De sociale medier og bibliotekernes formidling

Bilag: Tiktok, privacy og GDPR

Sagsfremstilling

I den forløbne måned har der været debat om litteraturformidling på TikTok. Det gav en overskrift, at DB og Danske Forlag ikke køber TikTok som et litterært mirakelmiddel.

For snart halvandet år siden blev det klart, at boganbefalinger under hashtagget #BookTok havde og har held med at få fat i også unge danske læsere på det verdensomspændende sociale medie TikTok.

Tendensen, der dengang blev kaldt »et vildt interessant fænomen«, er nu igen kommet i mediernes spotlys, efter at DR har stillet skarpt på TikTok som fremmede for de unges læselyst. [Det skriver Kulturmonitor](#).

I artiklen glæder DB's direktør sig over, at TikTok tilsyneladende kan få flere til at læse. Dog ser han gode grund til at bevare de forbehold, der indtil nu har betydet, at det kinesisk ejede sociale medie ikke er inviteret officielt inden for i strategiske indsatser på det samlede danske biblioteksområde. [Se DRs indslag og artikel om Tiktok](#).

MEN der er også visse forbehold. I artiklen citeres direktøren fra DB:

”Dog ser han gode grund til at bevare de forbehold, der indtil nu har betydet, at det kinesisk ejede sociale medie ikke er inviteret officielt inden for i strategiske indsatser på det samlede danske biblioteksområde.

De etiske overvejelser samt de ting, der knytter sig til GDPR-reglerne, er noget, som bør blive tænkt ind, hvis vi massivt skal dedikere os til det her. Ellers er det jo i sidste ende børnene, det går ud over.«

Der har været flere henvendelser til DB med ønske om, at der arbejdes videre med etiske overvejelser.

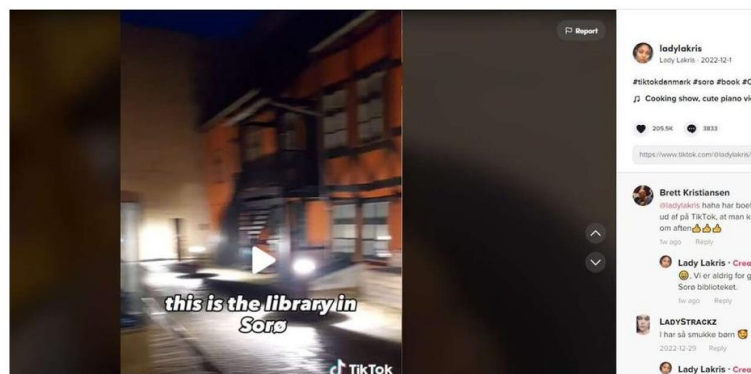
På mødet lægges der op til en diskussion om, hvorvidt det er en opgave for udvalget at arbejde med dette og skabe et fælles grundlag for formidlingen på sociale medier.

I skrivende stund ser det ud til, at Datatilsynet, som har den danske bold, afventer svar på en fælleseuropæisk undersøgelse af TikTok, primært i forhold til GDPR-reglerne (se en uddybning i vedhæftede bilag).

Der er mange eksempler på, hvordan de danske biblioteker også benytter sig af de sociale medier som TikTok i forskellige sammenhænge.

Sorø Bibliotek er gået viralt på TikTok

Bloggeren Lady Lakris fortæller i en TikTok-video, hvor nemt det er at gå på biblioteket i Sorø udenfor åbningstid. Videoen er blevet set 1,7 mio. gange.

Se artiklen fra Sjællandske [HER](#)

På mødet lægges der op til en drøftelse af de etiske og formidlingsmæssige overvejelser, samt om udvalget forholder sig til at udarbejde nogle nationale vejledninger.

Indstilling

Sagen drøftes, og der tages stilling til udfærdigelsen af et oplæg til en national vejledning.

Afgørelse

Udvalget finder ikke, at de kan lave nationale retningslinjer, før Datatilsynet er kommet med en holdning, og før sagen i EU, som det europæiske forbrugerråd har rejst, er endelig afgjort.

Udvalget skelner mellem forskellige niveauer i debatten:

En aktiv formidling på TikTok (og andre sociale medier), hvor biblioteker selv formidler (eller i partnerskab med en "ung til ung-formidler"); eller at biblioteket som offentlig institution følger med i tendensen og understøtter den efterspørgsel, der måtte opstå af de trends, der nudger børn til at læse.

Udvalget noterer sig i øvrigt, at der er et juridisk aspekt (GDPR) i forhold til brug af offentlige og private data samt nogle dataetiske overvejelser.

4. Digitaliseringsudvalgets fremtidige fokus

Bilag: Handlingsplan for Digitaliseringsudvalget

Sagsfremstilling

På baggrund af drøftelserne på det sidste møde i udvalget fortsætter vi med at sætte kursen, tegne temaer og udvikle på fremtidens arbejdsformer.

Vi har på baggrund af udvalgets drøftelser udarbejdet en handlingsplan for det fremtidige arbejde. Den blev i skitseform præsenteret for repræsentantskabet.

På dagens møde gennemgår vi den og skaber en prioritering af, hvilke emner der skal arbejdes med.

Indstilling

Drøftelse og planlægning af konkrete tiltag.

Afgørelse

Udvalget drøftede nye temaer som fx det "nye fag" i folkeskolen, Teknologiforståelse.

Det afgjorde, at der skal sættes fokus på digital ulighed og sammenhængen med socioøkonomiske vilkår.

5. Fremtidige møder og temaer

Sagsfremstilling

Der planlægges møder og temaer til kommende møder.

Indstilling

Der planlægges to møder i år.

Det første kunne lægges i maj/juni, det næste i 4. kvartal.

På forrige møde talte man om at lægge et møde på Bibliotek+ i Gladsaxe som et af de nyeste eksempler på at skabe social inklusion med afsæt i biblioteket, men det kunne også foregå på det nye bibliotek i Gellerup i Aarhus. Der kan også tænkes i andre lokationer hos Dansk IT eller andre samarbejdspartner.

Afgørelse

Der laves en Doodle på et kort online møde én time i juni. Denne Doodle udsendes allerede i februar.

Der arrangeres et længere møde i Gellerup efter sommerferien, hvor temaet er digital ulighed. Det kunne være med oplæg fra ADD. Denne Doodle udsendes i maj.

EVT.

Mette Landtved-Holm

Formand

Michel Steen-Hansen

Direktør

Demokrati, medier og tech i Norden

Vi kan noget særligt i Norden; politisk, økonomisk og kulturelt.

Men også vores region oplever udfordringer i krydsfeltet mellem demokrati, medier og tech.

I anledning af Nordens Dag samler vi derfor en række nordiske aktører for at få deres perspektiv på:

- Hvor gode er vi til at passe på vores demokratier, inddrage alle, sikre tilliden mellem mennesker og demokratisk bevidsthed?
- Hvordan kan vi inddrage de unge i den demokratiske diskussion?

- Hvilken betydning har de digitale platforme for vores demokratiske dannelse og deltagelse?

Mød Minister for Nordisk samarbejde **Louise Schack Elholm**, Mr. Nordic **Bertel Haarder**,
Generalsekretær for Nordisk Ministerråd **Karen Ellemann**,
Rådsdirektør for Nordisk Råd **Kristina Háfoss**, MF **Charlotte Broman Mølbæk**,
Ungdommens Nordisk Råds vicepræsident **Anne Jensdatter**,
DUFs næstformand **Frederik Enevoldsen**, Nordisk tænketank for Tech og Demokratis
formand **Tobias Bornakke**,
Erhvervsjuridisk direktør i Erhvervsministeriet **Brian Wessel**, Nordicom's direktør **Jonas
Ohlsson**, chef for IN/Lab hos Schibsted PhD **Agnes Stenbom**,
News Media Finlands **Ismo Huhtanen**, **Bengt Ottosson**, Futurist **Sofie Hvitved**, Google,
Microsoft,
Formanden for Foreningen Norden **Lars Barfoed** og nordiske udgivere.

Konferencen foregår den 23. marts 2023 kl. 13 - 16.30 i Fællessalen på Christiansborg

Tilmelding og program: <https://forms.gle/eewvSMSAjweabjKV6>